

10 idees clau sobre l'Estatut

1. El nou Estatut neix amb la voluntat de ser acordat entre tots, aprovat per les Corts Generals i confirmat pels ciutadans i ciutadanes de Catalunya.
2. El nou Estatut intenta respondre a les noves realitats del segle XXI.
3. El nou Estatut proclama que Catalunya és una nació.
4. El nou Estatut suposa un pas avant per a la llengua catalana des del respecte a la llibertat de tots.
5. El nou Estatut contempla un finançament que aportarà a la Generalitat més recursos i més capacitat per a decidir. No és un règim de concert econòmic i "cupo"; és un sistema solidari amb la resta de pobles d'Espanya.
6. El nou sistema de finançament que recull en el nou Estatut garanteix el progrés econòmic de Catalunya.
7. El nou Estatut obre pas a un nou sistema de finançament que proporcionarà recursos per a fer unes polítiques socials més potents.
8. El nou Estatut s'ocupa de les persones.
9. El nou Estatut modernitza les institucions catalanes.
10. El nou Estatut adaptarà la justícia a la realitat autonòmica d'Espanya.

Per què recolzem aquest Estatut?

1- Per progressar nacional i socialment amb més drets i millors competències

Catalunya vol mirar endavant amb solvència. Per això aquest Estatut no és únicament un instrument d'afirmació nacional. És alhora un mitjà immensament potent per aconseguir que la Catalunya del segle XXI pugui estar a l'alçada dels reptes que haurà d'afrontar en els pròxims anys. Per això, aquest Estatut és també un Estatut per a progressar.

Amb el nou Estatut la Generalitat tindrà més competències de les que ha tingut fins al moment. Això permetrà que Catalunya pugui afrontar amb majors garanties, vells i nous problemes, que es gestionen millor des de la proximitat.

1.1.- Millors competències

Aquest nou text estatutari també permetrà consolidar competències en diferents àmbits com:

Competències en formació, recerca i desenvolupament, per tenir les universitats i les empreses més innovadores.

La investigació, el desenvolupament i la innovació, amb l'establiment de línies pròpies d'investigació i el seguiment, control i avaluació dels projectes. O la regulació i la formació professional del personal investigador i del suport a la investigació, sense perjudici de la col·laboració amb l'Estat i de la participació de Catalunya en les decisions de l'Estat a la Unió Europea, que li afectin en aquest àmbit.

Competències per afrontar el problema no. 1 : l' habitatge

L'habitatge, on la Generalitat en té la competència exclusiva que inclou la promoció pública d'habitatges a Catalunya o l'establiment de prioritats i objectius de l'activitat de foment de les administracions públiques de Catalunya.

Competències en infraestructures per ser més competitius

Infraestructures de transport i comunicacions, perquè la Generalitat reclama participar en els organismes d'abast supra-autonòmic que

tinguin funcions sobre les infraestructures de transport situades a Catalunya de titularitat estatal o la participació en la planificació i programació de ports i aeroports d'interès general.

Competències en recursos hídrics per una millor gestió de l'aigua

Recursos hídrics, podent gestionar l'organització de l'administració hidràulica de Catalunya, inclosa la participació dels usuaris i participant en la planificació hidrològica i en els òrgans de gestió estatals dels recursos hídrics i dels aprofitaments hidràulics que pertanyen a conques hidrogràfiques intercomunitàries, sense perjudici de les competències exclusives dintre del seu àmbit territorial.

Competències en serveis socials, per ser un país més just i solidari

Serveis socials, incloent la regulació i l'ordenació dels entitats, els serveis i els establiments públics i privats que desenvolupin serveis socials a Catalunya. Així com la competència executiva de la legislació estatal en matèria de responsabilitat penal dels menors. I la competència exclusiva en matèria de promoció de les famílies i de la infància, que inclou les mesures de protecció social de les famílies en les seves diverses modalitats, així com la seva execució i control.

Competències en polítiques de gènere, per tenir una societat que garanteixi la igualtat d'oportunitats

Polítiques de gènere, amb la regulació de les mesures i els instruments per a la sensibilització, detecció i prevenció de la violència de gènere, així com la regulació de serveis i drets destinats a aconseguir una protecció integral de les dones que han patit o pateixen aquest tipus de violència.

Competències en medi ambient, per gaudir d'un progrés sostenible.

Medi ambient, a través de la competència compartida, establint i regulant qualsevol figura de protecció d'espais naturals i de corredors biològics. Igualment, la Generalitat participarà en entitats internacionals que tinguin funcions meteorològiques i de protecció ambiental en col·laboració amb l'Estat.

Competències en educació, per invertir en capital humà

Educació, exercint la competència exclusiva que inclou la programació de l'ensenyament i la regulació dels òrgans de participació i consulta dels sectors afectats, així com la creació de centres docents. La inspecció i avaluació general del sistema educatiu i la innovació, la investigació i l'experimentació educatives. Les beques i ajudes per a estudiar. I referent a les Universitats, s'exerceixen competències exclusives com per exemple en la programació i coordinació del sistema universitari català o en la creació d'universitats públiques i l'autorització de les privades a Catalunya.

Competències en salut pública, per una sanitat de qualitat a l'abast de tots/es

Salut pública, amb competència compartida sobre la planificació dels recursos sanitaris de cobertura pública i la coordinació de les activitats sanitàries privades amb el sistema sanitari públic. L'ordenació, planificació, determinació, regulació i execució de les mesures i actuacions dirigides a protegir i promoure la salut pública en tots els àmbits.

1.2.- Més drets

Per altra banda, per primera vegada, a l'Estatut s'estableix un llistat de drets i deures i principis rectors, que suposa definir el model de país que volem: un país avançat social i políticament, que pretén garantir el benestar del conjunt de la ciutadania des de tots els punts de vista. Aquest llistat comprèn àmbits com:

Més drets per a les persones

a) Drets de les famílies: "Dret a rebre prestacions socials i ajudes públiques per atendre les càrregues familiars".

b) Drets de la gent gran: "Dret a viure en dignitat, lliures d'explotació i de maltractaments, sense que puguin ser discriminats per causa d'edat".

c) Drets de la infància: "Dret a rebre l'atenció integral necessària per a poder desenvolupar la seva personalitat i el seu benestar en el context familiar i social".

d) Drets de les dones: "Dret al lliure desenvolupament de la seva personalitat i capacitat personal, a viure en dignitat, seguretat i autonomia, lliures d'explotació, de maltractaments i de tot tipus de discriminació".

i) Dret a morir amb dignitat: "Dret a atorgar un document de voluntats anticipades on constin les instruccions sobre el seu tractament i les intervencions mèdiques".

Altres drets recollits a l'Estatut

Drets en l'àmbit de l'educació.

En l'àmbit laboral

De la salut.

De l'habitatge.

Dels serveis socials.

Del medi ambient.

Dels consumidors.

De l'àmbit polític i de l'administració.

Del coneixement de les llengües i el seu ús, entre d'altres com en relació amb l'aranès.

També conté principis rectors sobre la cooperació i el foment de la pau i la cooperació al desenvolupament o l'accés a les noves tecnologies de la informació i de la comunicació.

Finalment cal destacar el gran pas que es dona en l'àmbit de la justícia amb aquest nou text. Enfortir el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, establint per a aquest funcions de cassació en matèria de dret estatal, institucionalitzant la figura del fiscal superior de Catalunya. També es crea també el Consell de Justícia de Catalunya, com a òrgan de govern del poder judicial a Catalunya

2- Per fer més potent la participació i la projecció de Catalunya a Europa

El text estatutari també fomenta un nou impuls de la projecció de Catalunya a la Unió Europea i a l'exterior.

D'aquesta forma la Generalitat haurà de ser informada pel govern de l'Estat de les iniciatives de revisió dels tractats de la Unió Europea. Participarà directament a les delegacions espanyoles davant les institucions europees quan es tractin assumptes de la seva competència o afectin a l'interès de Catalunya, i especialment davant

el Consell de Ministres. Participarà en la formació de les posicions de l'Estat davant les institucions i organismes de la Unió Europea. Podrà exercir la representació de l'Estat en l'àmbit de les seves competències exclusives i, quan sigui necessari, la presidència en aquestes institucions i òrgans. Finalment, també gestionarà els fons europeus en l'àmbit de la seva competència.

Algunes qüestions polèmiques

Catalunya com a Nació

L'article 1 de l'Estatut estableix que "Catalunya és una nació". A continuació, es diu que "Catalunya exerceix el seu autogovern mitjançant institucions pròpies, constituïda en comunitat autònoma d'acord amb la Constitució i aquest Estatut".

La definició de Catalunya com a nació **és concorde amb la Constitució espanyola de 1978**. L'article 2 de la Carta Magna garanteix, dins de la "indissoluble unitat de la Nació espanyola" (...), **"el dret a l'autonomia de les nacionalitats i de les regions que integren la Nació espanyola"**. El **Consell Consultiu** de la Generalitat de Catalunya, màxim òrgan consultiu del Govern de Catalunya, va establir en el seu Dictamen d'1 de Setembre de 2005 que la noció de nació és **"un concepte polisèmic que ha tingut diverses accepcions i que no sempre s'ha identificat amb la idea d'Estat, sinó que també s'ha definit des del vessant cultural, sociològica i també jurídica, sense que es dedueixi una única definició, en cadascun d'aquests camps del saber"**. Per a estudiar la constitucionalitat d'aquesta definició de Catalunya, el Consell Consultiu també va aprofundir en els treballs preparatoris de la Constitució Espanyola de 1978 i així va afegir que: **"d'acord amb una interpretació autèntica de la Constitució, la majoria dels parlamentaris que van intervenir en les sessions corresponents del debat constituent entenien que nació i nacionalitat eren el mateix, és a dir, conceptes idèntics i intercanviables"**.

Així doncs, tal com argumenta el màxim òrgan consultiu de la Generalitat, la Nació Espanyola es configura com a "una nació de nacions"; una nació que engloba els diferents pobles d'Espanya, això és un "estat-nació plurinacional", conceptes reconeguts per la nostra Constitució de 1978.

Les competències

El capítol I del títol IV de l'Estatut estableix una tipologia de les **competències exercides per la Generalitat com exclusives (art. 110), compartides (art. 111) i executives (art. 112)**. A l'Estatut d'Autonomia li correspon, juntament amb la Constitució, determinar les competències que assumeix Catalunya.

La Constitució de 1978 va establir un sistema de distribució de competències entre l'Estat i les Comunitats Autònomes mitjançant el qual l'Estat es reserva la possibilitat de dictar normes bàsiques enteses com a un comú denominador normatiu, que ha de permetre assegurar la unitat fonamental de l'ordenament sobre la distribució de competències per al conjunt dels ciutadans espanyols. No obstant això, **la determinació de les bases estatals ha provocat una gran inseguretats jurídica i un buidatge de les competències de les comunitats autònomes**. En aquest sentit, l'Estatut **precisa l'abast de les competències atribuïdes a la Generalitat**, per evitar l'erosió per part de la legislació bàsica de l'Estat.

En aquest sentit, podem afirmar que la proposta d'Estatut **en cap cas limitarà la capacitat de l'Estat per dictar bases, ni per poder realitzar tantes polítiques horitzontals com consideri oportunes**.

El finançament

Sens dubte ens trobem davant el tema més polèmic de la proposta d'Estatut, polèmica que no només s'ha produït amb l'arribada del model de finançament a les Corts Generals, sinó que va començar a Catalunya. Els socialistes catalans vam voler **recollir en aquesta matèria les recomanacions fetes pel Consell Consultiu**, i en aquest sentit no podíem acceptar el model proposat per CiU, i fins i tot vam haver de modificar, els tres partits de govern, la proposta inicial en dos punts concrets. Dit això, **podem desterrar per tant la idea que el model proposat té com a base el sistema inconstitucional de CiU**.

Per tant, **ni concert, ni "cupo"**. Per exemple, **l'Agència Tributària de Catalunya col·laborarà amb la Hisenda de l'Estat**, cosa que no passa en un sistema de concert. L'aportació a l'Estat es fixa a través d'un percentatge sobre el rendiment dels impostos i, per tant, **no recull el sistema de "cupo"**. Finalment, la proposta recull la participació mitjançant **mecanismes multilaterals de solidaritat**, el que tampoc succeeix en un sistema de concert. En definitiva, ens trobem davant un sistema de **finançament generalitzable i de tall federal**.

La caixa única de la seguretat social

1. El projecte d'Estatut no pretén trencar la "caixa única", cosa que ni la Constitució permet, ni els socialistes desitgem.
2. En el projecte d'Estatut es fa referència únicament a la gestió, es a dir a la organització y prestació de serveis de la Seguretat Social a Catalunya.
3. El projecte d'Estatut no afegeix res de nou a l'Estatut vigent en matèria de Seguretat Social, només especifica amb més precisió les competències autonòmiques previstes ja a l'Estatut del 79.
4. A Espanya hi ha 5 CCAA (Andalusia, Canàries, Catalunya, Euskadi, Navarra i València), que en els seus Estatuts preveuen la gestió de la Seguretat Social des de les administracions autonòmiques. No és únicament el País Basc, com sembla entendre el President del Govern.
5. La gestió de la Seguretat Social des de la comunitat autònoma pretén donar un servei més àgil y eficient als treballadors, tal com destaca l'UGT en el seu informe sobre el projecte d'Estatut.
6. Els sindicats majoritaris de Catalunya, UGT i CC OO han expressat públicament el seu recolzament a la gestió de la Seguretat Social per part de l'administració catalana.